

20 Ιανουαρίου 2017

Εγκαινιάζεται η αρχαιότερη Βιβλιοθήκη Τεχνών

[Άρθρα / Πολιτισμός](#)

[Κατερίνα Χουζούρη](#)

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, μεταστεγάζει την ιστορική της βιβλιοθήκη, στο νέο της κτίριο με δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος. Με κάθε επισημότητα θα γίνει η εκδήλωση τη Δευτέρα 23 Ιανουαρίου, στις 12 το μεσημέρι παρουσία του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλου. Ένα νέο υπερσύγχρονο κτίριο, θα στεγάσει στους χώρους του την αρχαιότερη βιβλιοθήκη Τέχνης της Ελλάδας.

Την εκδήλωση θα χαιρετήσουν οι υπουργοί Παιδείας και Θρησκευμάτων Κώστας Γαβρόγλου και Πολιτισμού και Αθλητισμού κ Λυδία Κονιόρδου.

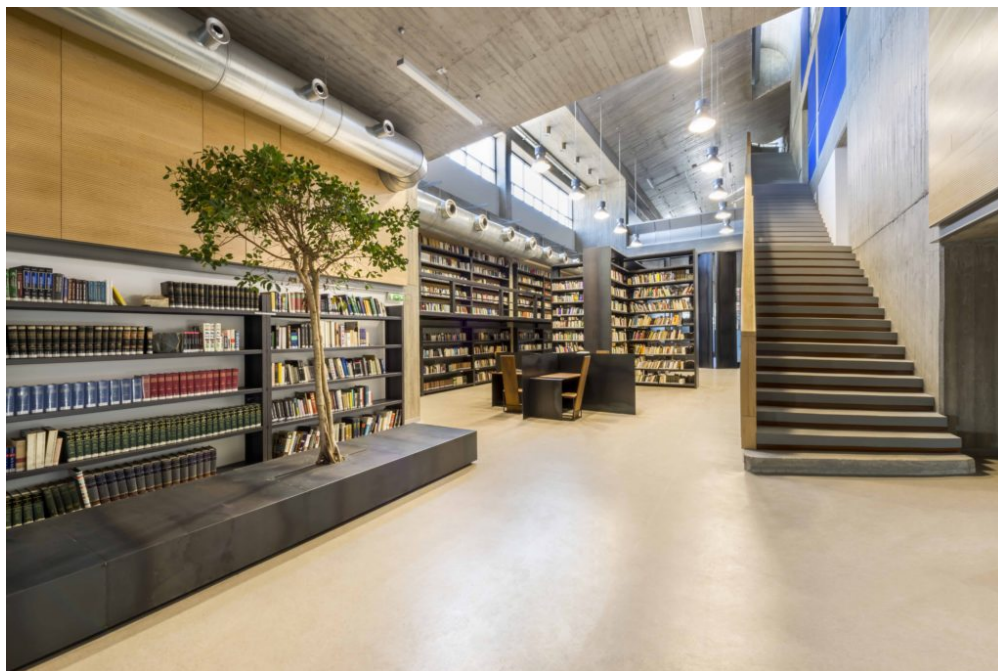
Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, Βιβλιοθήκη εξωτερικά

Ποια είναι όμως η ιστορία της ΑΣΚΤ[1];

«Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών έχει ιστορία παράλληλη με αυτήν του Νεοελληνικού κράτους. Πρόδρομη μορφή της... υπήρξε το Σχολείον των Τεχνών, που ιδρύθηκε στην Αθήνα με διάταγμα της 31ης Δεκεμβρίου 1836 (12 Ιανουαρίου 1837 με το νέο ημερολόγιο).

Σύμφωνα με το διάταγμα, το Σχολείον των Τεχνών περιλάμβανε τρία τμήματα: α) Σχολείο Κυριακών και Εορτών για τη στοιχειώδη επαγγελματική κατάρτιση τεχνιτών, β) Καθημερινό σχολείο για τη διδασκαλία των Βιομηχάνων Τεχνών και γ) Καθημερινό σχολείο για τη διδασκαλία των Ωραίων Τεχνών.

Το Σχολείο των Ωραίων Τεχνών, το οποίο άρχισε να λειτουργεί ως καθημερινό το 1840, ήταν από τις νεότερες καλλιτεχνικές σχολές στην Ευρώπη της εποχής και μέχρι το 1872 στεγαζόταν στην οικία Βλαχούτση, στην οδό Πειραιώς, συγκεντρώνοντας μαθητές διαφόρων ηλικιών, με ποικίλες γραμματικές και επαγγελματικές γνώσεις. Έως το 1843 διευθυντής του ήταν ο Βαυαρός λοχαγός Φρειδερίκος φον Τσέτνερ.

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, βιβλιοθήκη εσωτερικά

Το 1840 η Δούκισσα της Πλακεντίας, που είχε εγκατασταθεί στην Ελλάδα, συντέλεσε στην αναβάθμιση του Σχολείου, ενισχύοντάς το με είδη ζωγραφικής και μετακαλώντας, με έξοδά της, τον Γάλλο ζωγράφο Μπονιρότ, μαθητή του Ένγκρ, για να διδάξει το μάθημα της ελαιογραφίας επί τρία έτη, έως το 1843.

Το 1843, με βασιλικό διάταγμα, το Σχολείον των Ωραίων Τεχνών προήχθη σε ανώτερη Σχολή πενταετούς φοιτήσεως, με νέο διευθυντή τον λαμπρό αρχιτέκτονα Λύσανδρο Καυταντζόγλου (1844-1862). Οι πρώτοι Έλληνες δάσκαλοι του Σχολείου ήταν οι ζωγράφοι αδελφοί Φίλιππος και Γεώργιος Μαργαρίτης, από τη Νεάπολη της Ιταλίας είχε έρθει ο Ραφαέλο Τσέκολι, που δίδαξε άμισθος τα τρία πρώτα χρόνια, ενώ από τη Βαυαρία έφτασαν λίγο αργότερα ο γλύπτης Χριστιανός Ζίγκελ και ο ζωγράφος Λουδοβίκος Θείρσιος.

Κατά την περίοδο 1844 – 1862, το πρόγραμμα διδασκαλίας διαμορφώθηκε κατά τα πρότυπα των Ακαδημιών Καλών Τεχνών της Ευρώπης, που ακολουθούσαν το ρεύμα του νεοκλασικισμού. Την εποχή του Καυταντζόγλου η Σχολή πέρασε σε ώριμη φάση και οι μαθητές που διακρίθηκαν τότε έγιναν οι μελλοντικοί δάσκαλοι, όπως ο Νικηφόρος Λύτρας, ο Νικόλαος Γύζης κ.ά... Την ίδια εποχή η Σχολή άνοιξε προς τον έξω κόσμο, οργανώθηκαν εκθέσεις και καλλιτεχνικοί διαγωνισμοί, ενώ πραγματοποιήθηκαν μεγάλες δωρεές προς το Πολυτεχνικό Σχολείο, όπως του Νικολάου Στουρνάρη και των Μιχαήλ και Ελένης Τοσίτσα.

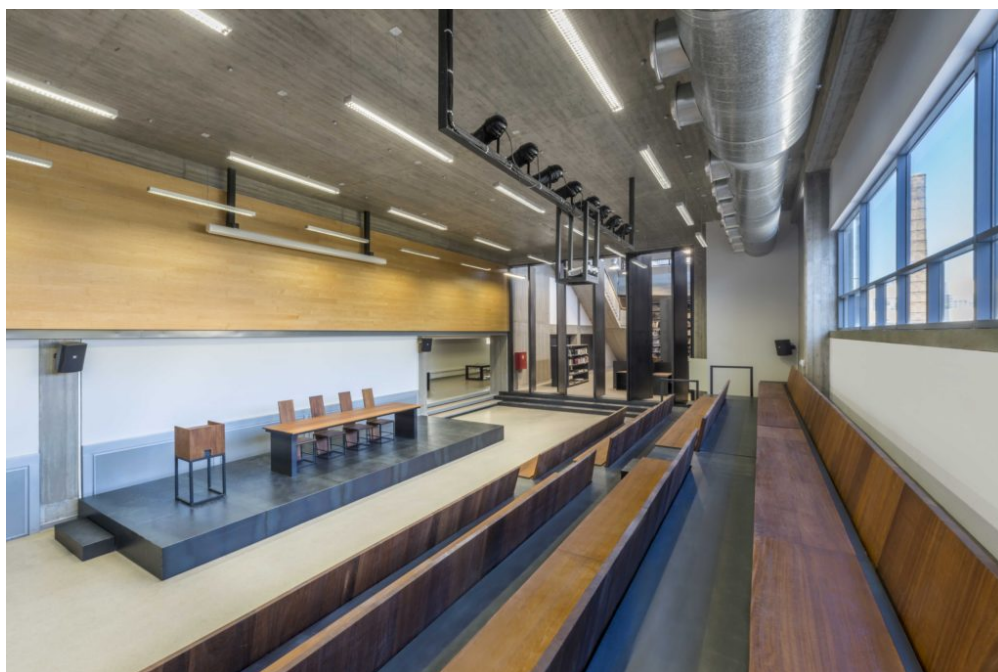

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, βιβλιοθήκη εσωτερικά

Το 1872, με δωρεά του Γεωργίου Αβέρωφ, αποπερατώθηκε η ανέγερση του νέου κτιρίου στην οδό Πατησίων, που αργότερα ονομάστηκε Μετσόβιο Πολυτεχνείο, για να στεγάσει από κοινού τη Σχολή Βιομηχάνων Τεχνών και τη Σχολή των Ωραίων Τεχνών.

Το 1901, η Σχολή δέχτηκε την πρώτη μαθήτριά, τη Σοφία Λασκαρίδου και έτσι καθιερώθηκε τελικά η μεικτή φοίτηση (με 4 φοιτήτριες). Με νόμο του 1910, η Σχολή αποκτά την ανεξαρτησία της από το Πολυτεχνείο και υπάγεται πλέον απευθείας στο Υπουργείο των Εκκλησιαστικών και της Δημοσίας Εκπαιδεύσεως.

Το 1925 - 6 καθιερώθηκαν τα Εργαστήρια και ο φοιτητής είχε το δικαίωμα να επιλέξει ως δάσκαλό του τον διευθυντή ενός εργαστηρίου. Το 1929, το Υπουργείο Παιδείας διόρισε καθηγητή τον Κωνσταντίνο Παρθένη, ο οποίος ενσωμάτωσε στη ζωγραφική του διδάγματα από τα μεγαλύτερα καλλιτεχνικά κέντρα της Ευρώπης. Η διδασκαλία του, στηριζόταν κυρίως στην ανάλυση της όρασης και στην πλαστική μεταγραφή των δεδομένων της αντίληψης. Το 1930, το Σχολείο των Καλών Τεχνών αναβαθμίστηκε σε Ανωτάτη Σχολή, με την προσωνυμία Ανωτάτη Σχολή των Καλών Τεχνών. Την ίδια χρονιά ο γλύπτης Κώστας Δημητριάδης, διορίστηκε από τον Βενιζέλο διευθυντής της Σχολής, θέση που διατήρησε μέχρι το 1943. Με δική του πρωτοβουλία δημιουργήθηκε ο θεσμός των Καλλιτεχνικών Σταθμών. Το 1932, ο Γιάννης Κεφαλληνός διορίστηκε Καθηγητής της Χαρακτικής. Το 1939, θεσμοθετείται επίσημα η έδρα της Ιστορίας της Τέχνης, την οποία κατέλαβε, διαδεχόμενος τον Ζαχαρία Παπαντωνίου, ο λογοτέχνης και ιστορικός της τέχνης Παντελής Πρεβελάκης, που δίδαξε επί 35 χρόνια.

Η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, βιβλιοθήκη αμφιθέατρο

Το 1947, ο Γιάννης Μόραλης διαδέχτηκε τον Παρθένη σε ηλικία 31 ετών και δίδαξε στη Σχολή επίσης επί 35 έτη. Κατά την περίοδο 1950-1970 καθηγητές όπως ο ζωγράφος Γεώργιος Μαυροΐδης, ο χαράκτης Κωνσταντίνος Γραμματόπουλος, ο ζωγράφος Σπύρος Παπαλουκάς, οι γλύπτες Γιάννης Παππάς, Δημήτρης Καλαμάρας, Θανάσης Απάρτης καθώς και ο αρχιτέκτονας Πάυλος Μυλωνάς, πλούτισαν με την παρουσία τους και τη διδασκαλία τους τη Σχολή. Το 1960 ιδρύθηκαν τα εργαστήρια εφαρμογών, τα μετέπειτα κατ' επιλογήν εργαστήρια, και την εποχή εκείνη δίδαξε στο Εργαστήριο Ψηφιδωτού η Έλλη Βοΐλα-Λάσκαρη, η πρώτη

γυναικεία παρουσία στο διδακτικό προσωπικό της Σχολής... Κατά τη μεταπολίτευση, το διδακτικό προσωπικό της Σχολής ανανεώθηκε με καλλιτέχνες όπως ο Παναγιώτης Τέτσης, ο Δημοσθένης Κοκκινίδης, ο Νίκος Κεσσανλής, ο Δημήτρης Μυταράς, ο Γεώργιος Νικολαΐδης, ο Ηλίας Δεκουλάκος, ο Θανάσης Εξαρχόπουλος και ο αρχιτέκτονας Σάββας Κονταράτος, έτσι ώστε να αντιπροσωπεύονται όλες οι τάσεις της σύγχρονης τέχνης και η ελεύθερη τέχνη να είναι αντικείμενο προβληματισμού, τόσο στον θεωρητικό χώρο (που εμπλουτίστηκε με τη δημιουργία μαθήματος Εισαγωγής στη Φιλοσοφία και Αισθητική, το οποίο δίδαξε ο Πάυλος Χριστοδουλίδης) όσο και στο Εργαστήριο.

Στη θέση του Παντελή Πρεβελάκη, που αποχώρησε το 1974, εξελέγη η ιστορικός της τέχνης Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, η πρώτη γυναίκα μέλος του Συλλόγου Καθηγητών της Σχολής. Το 1992 εξελέγη και η πρώτη γυναίκα Διευθύντρια Εργαστηρίου, η ζωγράφος Ρένα Παπασπύρου.

Μεγάλη τομή στην εξέλιξη της Σχολής, είναι η παραχώρηση του παλιού εργοστασίου της Αγγλοελληνικής Εριουργίας «Σικιαρίδειο», από τον τότε Υπουργό Παιδείας Γιώργο Σουφλιά στον τότε Πρύτανη Παναγιώτη Τέτση, το οποίο παρέλαβε και αξιοποίησε ο επόμενος Πρύτανης Νίκος Κεσσανλής. Ο ίδιος δημιούργησε και τον Εκθεσιακό Χώρο της Σχολής, «το εργοστάσιο».

Σήμερα στη Σχολή λειτουργεί το Τμήμα Εικαστικών Τεχνών, που περιλαμβάνει τους ακόλουθους τέσσερις τομείς: Ζωγραφικής, Γλυπτικής, Χαρακτικής, Θεωρητικών Σπουδών».

Κατερίνα Χουζούρη

[1] Επίσημη Ιστοσελίδα Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών
<http://www.asfa.gr/greek/ASKT/index.html>

<http://bit.ly/2jv5G4u>